

ment el curs mitjà de l'Onyar? Ja és hora de fer-se plantejaments a l'engròs, d'aprofitar racionalment els recursos i d'estalviar-los, hi hagi sequera o no. I aquí entra també, entre altres actuacions, la reparació, manteniment i optimització de la sèquia Monar al seu pas per Bescanó, Salt i Girona, sense la qual sí que hauríem begut oli.

De Girona a la Lluna | Apunteu-vos aquest nom: Laia Ramió. El curs vinent estudiarà enginyeria aeronàutica. De moment, aquesta estudiant del col·legi Les Alzines ja ha atret l'atenció de la comunitat científica amb el seu treball de recerca sobre l'albedo –la llum reflectida per la Lluna o qualsevol altre cos planetari– i el seu possible efecte en l'escalfament dels satèl·lits artificials. No solament ha provat que aquest efecte és real i que s'ha de tenir en compte a l'hora de dissenyar aquests aparells, sinó també que pot servir per analitzar la composició del terreny a partir de la lectura tèrmica que en faci el mateix satèl·lit. L'Institut de Sistemes Espacials de la Universitat de Stuttgart ha rebut l'estudi de la Laia, i en podria aplicar els resultats a una missió lunar europea.

No sé fins on arribarà aquesta futura científica, però com a mínim ja ha demostrat que des de les terres de Girona es pot fer ciència de la bona, encara que la majoria –en aquests temes– continuem estant a la Lluna.

Un sarau ben repartit | La cosa es consolida: per cinquena vegada, el Gironès acull les actuacions de diversos artistes –plenament reconeguts o nous– en el festival Emergent. Aquest

festival d'arts escèniques, en què es poden trobar músics, mags, ballarins, titelles, monòlegs i moltes altres modalitats interpretatives, escampa aquest any la seva agenda per Vilablareix, Quart, Sant Gregori, Campllong, Casà de la Selva, Madremanya i Sarrià de Ter. Que propostes incipients puguin compartir escenari amb personatges consagrats com Jango Edwards o Cris Juanico, i a sobre trencant la tendència centrípeta de la capital pel que fa a actuacions, és una iniciativa lloable, que cal reconèixer a l'associació Fringe i al Consell Comarcal.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

La Copa del Món de Rem | Al principi, Déu va crear l'estany. Des de llavors, els banyolins ens hem sentit el melic del món. Per això considerem una obvietat que els capitosts del món del rem hagin decidit que l'estany era un lloc ideal per celebrar-hi la Copa del Món de Rem. No és la primera vegada que les «calmoses aigües i l'idíl·lic paratge lacustre» acullen un esdeveniment d'aquesta magnitud. Però sí que és la primera vegada que l'acullen sota la denominació DET (Destinació Turística Esportiva). Resultat: uns 600 esportistes d'uns 25 països –que no varen trobar prou hostalatge a la ciu-

tat i hagueren d'anar a Girona o cap a la costa–, grades instal·lades al Cap de Bou, camions de la televisió, seguretat màxima, carretera tallada, incomodat de les moltes persones que volten diàriament l'estany, minsos èxits esportius per al club organitzador, poques valquíries i pocs *iron-men* voltant per Banyoles (no com en l'època de Pedro Abreu, en què els remers d'arreu de l'Estat varen deixar per vestir sants un munt de banyolins d'aspecte poc atlètic)... Però això ni ens escalfa ni ens refreda. El diumenge de les grans finals, entremig dels cotxes aparcats tot al llarg de la carretera, un home amb gorra, camisa blanca i pantalons texans, completament aliè a l'històric esdeveniment, buscava espàrrecs pels marges o, com diem els banyolins, «caçava espàrvols». De la resta, *je m'en fous*, essent com sóc el melic del món...

Aniversari de La Vila | El tango no s'equivoca quan diu que vint anys no és res. No en són gaires més cinquanta, que són els anys que fa que existeix a Banyoles l'escola Mossèn Baldiri i Reixac, La Vila. Per commemorar-ho, durant tot el curs s'han celebrat actes lúdics i acadèmics: xerrades, exposicions de fotografies, sopars, l'edició d'un llibre tenyit de nostàlgia i de fotografies –que va ser un dels èxits del darrer Sant Jordi banyolí–, el sopar de comiat al darrer director, que es jubila, i la recreació perfecta, entenedridora i esgarriosa d'una aula dels anys 50, amb

JOSEP M. MATEU / ARXIU ARREBOLA-ARPA.

el santcrist i el lladre dolent, una pis-sarra que es deia *encerado*, un pupitre incomodíssim i un mapa de la *madre patria*. En una de les primeres imatges que es conserva de l'escola, es veu un policia local –en Sevilla– vestit amb un uniforme blanc impol·lut passejant pel carrer Alfonso XII desert; avui el carrer s'anomena de la Llibertat i els policies van foscos i verd pistatxo, i passen fent eslàloms entre els cotxes d'un embús.

Espais de Reflexió | Com que tinc un nebot que és un reconegut mestre pladestanyenc, el vaig convidar a la segona edició dels Espais de Reflexió, celebrats al Museu Darder (que ha deixat de ser un museu ancorat en el segle XIX per transformar-se en un Espai d'Interpretació de l'Estant), organitzats pel Pla educatiu d'entorn Banyoles-Porqueres i dedicats enguany a les «Dinàmiques interculturals: de la tolerància a la convivència». Vàrem assistir a les dues sessions. A mi em varen interessar. Ell, en canvi, no va badar boca fins que sortíem. I va parlar tan baixet, que gairebé ni el vaig sentir; per tant, potser el vaig entendre malament: «Abans, en aquesta sala, hi havia la mòmia del negre de Banyoles; ara hi debatem els problemes de convivència que comporta la immigració. No trobes que progressem positivament?». Se'n va anar sense que li pogués demanar què volia dir exactament, amb el cap cot, com si es mirés el melic.

LA SELVA

joan domènech

Amer i les commemoracions | Enguany s'escau el quarantè aniversari de la fundació del Grup Excursionista Amerenc Esquelles, que té a les seves espatlles una llarga trajectòria d'activitats que han ajudat a dinamitzar, en el decurs dels temps, la vida de la població. Un amerenc ben qualificat, Josep Puigdemont i Oliveres, està preparant un llibre amb el resum i comentari dels fets més importants d'aquest grup que ha de deixar constància, gràfica i literària, d'aquest capítol de la història local.

El mes de novembre hi haurà una altra commemoració a tenir en compte: farà seixanta anys de la restauració de la Sardana de l'Alcalde, recuperació que es va portar a terme aprofitant la celebració del mil·lenari de la consagració de l'església del monestir, l'any 1949. La Sardana de l'Alcalde té el seu origen en l'antic contrapàs ballat a la sortida de la missa solemne, encapçalat per una persona notable. És, doncs, en la seva estructura una mena de barreja entre contrapàs i sardana, atès que es balla en forma d'anella oberta i cargolada en espiral. S'interpreta a la plaça Major la nit del dia 16 d'agost de cada any. Segons els entesos, ve a ser una expressió de convivència que aplega, a la mateixa dansa, els notables i el poble ras.

I ja es parla, també, de l'organització del 300è aniversari de la fundació de la congregació dels Dolors gràcies a la intervenció de l'orde terciari dels servites l'any 1710. Però d'aquesta darrera efemèride ja tindrem ocasió de parlar-ne més endavant.

Pous de glaç rehabilitats | El monestir d'Amer tenia sota la seva jurisdicció l'any 899 la veïna parròquia de Vilanna, que està situada en la zona de transició entre la Selva i el Gironès però que pertany –més encara en estar agregada a Bescanó– a aquesta darrera comarca. A Vilanna hi ha un pou de glaç que darrerament s'ha restaurat. És un dels notables que tenim arreu del territori i que fan bo de visitar i de veure. Potser el més impactant, però, és el de Maçanet de la Selva, que és grandíols: té uns 10 metres d'alçada, amb parets de 80 cm de gruix, i uns 8 metres de diàmetre, la qual cosa vol dir que la base del pou, a la qual es pot accedir per un passadís, ofereix un espai d'uns 50 metres quadrats. Els maçanetencs, que pretenen, des de fa temps, posar en valor els seus elements patrimonials, s'han atrevit a fer-hi fins i tot trobades i concerts –evidentment, de petit format–, com el de l'11 de setembre, que ja ha esdevingut tradicional. La frescor de l'ambient convida, a l'estiu, a escoltar-hi música, un fet insòlit que no devien ni imaginar els creadors d'aquest dipòsit en el segle XVII. Com tampoc es devien imaginar els habitants del castell medieval de Torcafelló, també de Maçanet, que cada any, a l'estiu (enguany, la nit del 18 de juliol), la música ressonaria en el seu fossat mentre un nombrós grups de gent de la vila i rodalia s'aplega amb goig en un sopar a l'aire lliure, al costat dels vells murs de l'antiga fortalesa.

ESPAIS DE REFLEXIÓ

GRUP EXCURSIONISTA AMERENC ESQUELLES

EL PUNT / JUGUANS DISSENY